

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: M. Š., narozená „X“,
bytem „X“

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2019, č. j. „X“,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 4. 2019, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 2. 2019, č. j. „X“, jímž žalovaná zamítla žalobkyni žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 29. 1. 2019 není účastnice invalidní pro invaliditu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

třetího stupně, není invalidní ani pro invaliditu druhého stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že nesouhlasí s posudkem vypracovaným pro účely námitkového řízení ze dne 10. 4. 2019, kde bylo za rozhodující zdravotní postižení pro určení poklesu pracovní schopnosti uvedeno zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5c vyhlášky č. 359/2009 Sb. o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a pokles pracovní schopnosti byl stanoven na 35 %, přičemž podle ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity byla tato hodnota navýšena o 10 % na celkových 45 %. Žalobkyně je přesvědčena, že její zdravotní postižení mělo být zařazeno pod položku 2d vyhlášky o posuzování invalidity, neboť předložila lékařskou zprávu ze dne 4. 6. 2019, která shrnuje její zdravotní duševní potíže, poslední rok je neustále v pracovní neschopnosti a podle lékařské zprávy ze dne 27. 5. 2019 trpí žalobkyně otoky kloubů rukou, bolestmi horních a dolních končetin, včetně omezení ohebnosti v kloubech a omezení úchopu rukou.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 10. 4. 2019 vypracovaného pro účely řízení o námitkách, podle kterého se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, s poklesem pracovní schopnosti o 35% podle kapitoly V, bodu 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s přihlédnutím k ust. § 3 odst. 1 a zvýšení o 10 %, v úhrnné míře 45 %. Žalovaná poznamenala, že k lékařským nálezům z května a června 2019 nelze přihlížet, neboť pochází z období po vydání napadeného rozhodnutí.

Ústní jednání před soudem

4. Žalobkyně při jednání před soudem konaném dne 29. 6. 2020 setrvala na názoru, že žaloba byla podána důvodně, neboť její zdravotní stav je nejen po psychické stránce velmi špatný a podle jejího přesvědčení odpovídá invaliditě třetího stupně, neboť se řadu let potýká s chronickým onemocněním hlasivek, má problém s krční a bederní páteří a navíc má i problém s úchopem v rukách, proto je s určitými domácími pracemi odkázána na pomoc druhých osob. K posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, detašované pracoviště v Ústí nad Labem, ze dne 17. 12. 2019 (dále jen posudek ze dne 17. 12. 2019“), který nechal zpracovat soud pro účely předmětného soudního řízení, žalobkyně uvedla, že posudková lékařka ji nenechala ani pořádně mluvit a ani ji pořádně nevyšetřila.
5. Žalovaná při ústním jednání dne 29. 6. 2020 odkázala na vyjádření k žalobě a uvedla, že rozhodnutí soudu by se mělo odvíjet od závěrů posudku ze dne 17. 12. 2019, neboť tento posudek shledává žalovaná úplným a objektivním.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování posudkem ze dne 17. 12. 2019, jak soud rozvede ještě níže, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě stanoviska posudkového lékaře pověřeného vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most ze dne 29. 1. 2019, podle kterého je u žalobkyně dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V. – duševní poruchy a poruchy chování, položce 5c – středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35% (rozmezí 25-35%) s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje o 10% a celkově činí 45 %. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 20. 2. 2019 výše citované prvoinstanční rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, neboť žalobkyně není invalidní pro invaliditu třetího stupně, není invalidní ani pro invaliditu druhého stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě žalobkyně ze dne 10. 4. 2019, který vypracovala MUDr. E. V. posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V. – duševní poruchy a poruchy chování, položce 5c – středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35% (rozmezí 25-35%), přičemž vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově tak činí 45 %. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ze dne 17. 4. 2019, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 20. 2. 2019 a námitky žalobkyně byly zamítnuty s odůvodněním, že pro změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu nejsou splněny podmínky, neboť pokles pracovní schopnosti u žalobkyně činí 45% a pro vznik invalidity II. stupně je nutné, aby nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 50%, pro vznik invalidity III. stupně je nutné, aby nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 70%.
10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49 %, jedná se

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70%, jedná se o invaliditu třetího stupně.

11. Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10%.
14. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhl. o posuzování invalidity.
15. V projednávané věci tedy bylo prvoinstančním rozhodnutím rozhodnuto o zamítnutí změny výše invalidního důchodu žalobkyně, a to s odůvodněním, že z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 45%. Toto rozhodnutí bylo následně potvrzeno žalovanou, když taktéž byl stanoven pokles její pracovní schopnosti o 45%, pro vznik nároku na invalidní důchod II. stupně je však nutné, aby míra poklesu pracovní schopnosti byla minimálně 50%.
16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňovala podmínky invalidity II. stupně, tedy zda u ní došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 50 %.
Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

17. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně a pokles její pracovní schopnosti.
18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 17. 12. 2019. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru interního lékařství a revmatologie MUDr. B. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy, zprávy, vyšetření a další listiny měla komise k dispozici. Na základě posouzení spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most, spisové dokumentace České správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem, zdravotní dokumentace praktického lékaře – MUDr. K. P., lékařské zprávy MUDr. L. V., ze dne 4. 6. 2019, dále lékařské zprávy MUDr. H. C., Ph. D. ze dne 27. 5. 2019, lékařské zprávy MUDr. D. M. ze dne 25. 1. 2019, 24. 5. 2019 a 1. 11. 2019, dále lékařské zprávy MUDr. I. K. ze dne 16. 7. 2019 a lékařské zprávy MUDr. M. A. ze dne 2. 10. 2019, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí, tj. 17. 4. 2019 žalobkyně byla invalidní v I. stupni invalidity, když u ní byl shledán pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu toliko o 45%.
19. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je psychické onemocnění ve smyslu psychosomatických obtíží v rámci poruchy přizpůsobení. Proto komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně dle přílohy k vyhl. o posuzování invalidity kapitoly V. – duševní poruchy a poruchy chování, položky 5c – středně těžké funkční postižení, pro které byla u žalobkyně stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35% (rozmezí 25-35%), přičemž vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10% a celkově tak činí 45 %. Komise závěrem uvedla, že žalobkyně byla schopná vykonávat lehké pomocné dělnické práce jako dosud v kratším pracovním úvazku, bez zvedání těžkých břemen a práce v nepříznivých klimatických podmínkách, včetně prací úkolových.
20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudek ze dne 17. 12. 2019, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí Ústí nad Labem přitom shodně jako posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem a posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Mostě dospěli k závěru, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu I. stupně, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti činí 45%.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl výše citovaný posudek posudkové komise ze dne 17. 12. 2019 doplňován či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně, poté co byly seznámeny s tímto posudkem. Zdravotní stav žalobkyně byl posouzen dvěma na sobě nezávislými posudkovými lékaři i posudkovou komisí, přičemž všichni dospěli ke shodnému posudkovému závěru, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu I. stupně, když míra poklesu její pracovní schopnosti činí 45%.
22. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
23. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a tedy v rozporu se zákonem o důchodovém pojištění, správním řádem či vyhláškou o posuzování invalidity, jak namítala žalobkyně, a proto žalobu ve výroku I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.
25. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že s ohledem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. bylo možné vycházet toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 17. 4. 2019 a případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, ke kterým by mělo dojít po tomto datu popř. vznik nových zdravotních obtíží, nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno, proto soud nepřihlížel k předloženým lékařským zprávám ze dne 27. 5. 2019 a 4. 6. 2019. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže, které by nastaly po 17. 4. 2019, a které má řádně zdokumentované lékařskými zprávami, v případném novém správním řízení. Důvodem pro přiznání nároku na určitý stupeň invalidity ovšem nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho špatném zdravotním stavu. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 29. června 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)